

Υπόθεση C-68/93

Fiona Shevill κ.λπ.
κατά
Presse Alliance SA

(αίτηση του House of Lords
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Σύμβαση των Βρυξελλών — Άρθρο 5, σημείο 3 —
Τόπος όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός —
Δυσφήμιση διά του τύπου»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Darmon της 14ης Ιουλίου 1994	I - 417
Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Léger της 10ης Ιανουαρίου 1995	I - 440
Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαρτίου 1995	I - 450

Περίληψη της αποφάσεως

1. Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων — Ειδικές βάσεις διεθνούς δικαιοδοσίας — Διεθνής δικαιοδοσία «ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονει αδικοπραξίας» — Τόπος όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός — Διασυνοριακή δυσφήμιση διά του τύπου — Δικαίωμα επιλογής του ενάγοντος — Δικαστήριο του τόπου εγκαταστάσεως του εκδότη του δημοσιεύματος — Διεθνής δικαιοδοσία για το σύνολο της ηθικής βλάβης — Δικαστήρια των τόπων κυκλοφορίας του δημοσιεύματος εντός κάθε συμβαλλομένου κράτους όπου έχει τρωθεί η υπόληψη του θιγομένου προσώπου — Διεθνής δικαιοδοσία περιοριζομένη στην επιδίκαση χρηματικής ικανοποιήσεως για την ηθική βλάβη που υπέστη ο

παθών λόγω της κυκλοφορίας του δυσφημιστικού εντύπου εντός του κράτους του δικάζοντος δικαστηρίου

(Σύμβαση των Βρυξελλών της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, άρθρο 5, σημείο 3)

2. Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων — Ειδικές βάσεις διεθνούς δικαιοδοσίας — Διεθνής δικαιοδοσία «ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιοινεί αδικοπραξίας» — Δυσφήμιση — Εκτίμηση του ζημιολόγου χαρακτήρα των επιδίκων πραγματικών περιστατικών και καθορισμός των προϋποθέσεων αποδείξεως της βλάβης της οποίας γίνεται επίκληση — Εφαρμογή των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του εθνικού δικαίου του δικάζοντος δικαστηρίου — Όρια

(Σύμβαση των Βρυξελλών της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, άρθρο 5, σημείο 3)

1. Η φράση «τόπος όπου συνέβη το ζημιολόγο γεγονός» του άρθρου 5, σημείο 3, της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, όπως τροποποιήθηκε από τη Σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας και από τη Σύμβαση της 25ης Οκτωβρίου 1982 για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, πρέπει, στην περίπτωση δυσφημίσεως μέσω άρθρου του τύπου έχοντος κυκλοφορήσει εντός πλειόνων συμβαλλομένων κρατών, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο παθών μπορεί να ασκήσει κατά του εκδότη αγωγή περί επιδικάσεως χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης είτε ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλομένου κράτους του τόπου εγκαταστάσεως του εκδότη του δυσφημιστικού δημοσιεύματος, εχόντων διεθνή δικαιοδοσία προς επιδίκαση χρηματικής ικανοποιήσεως για το σύνολο της ηθικής βλάβης που υπέστη ο παθών από τη δυσφήμιση, είτε ενώπιον των δικαστηρίων κάθε συμβαλλομένου κράτους εντός του οποίου κυκλοφόρησε το δημοσίευμα και, κατά τους ισχυρισμούς του παθόντος, προσβλήθηκε η υπόληψή του, εχόντων διεθνή δικαιοδοσία προς επιδίκαση χρηματικής ικανοποιήσεως μόνον για την ηθική βλάβη που υπέστη ο παθών λόγω της κυκλοφορίας του δυσφημιστικού δημοσιεύματος εντός του κράτους του δικάζοντος δικαστηρίου.
2. Οι προϋποθέσεις εκτιμήσεως του ζημιολόγου χαρακτήρα των επιδίκων πραγματικών περιστατικών και οι προϋποθέσεις αποδείξεως της υπάρξεως και της εκτάσεως της βλάβης που επικαλείται ο ασκήσας αγωγή αποζημιώσεως εξ αδικοπραξίας ή οιοινεί αδικοπραξίας δεν προβλέπονται στη Σύμβαση, αλλά καθορίζονται κατ' εφαρμογήν του ουσιαστικού δικαίου που ορίζουν οι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του εθνικού δικαίου του δικάζοντος βάσει των διατάξεων της Συμβάσεως δικαστηρίου, υπό την επιφύλαξη ότι η εφαρμογή αυτή δεν θίγει την πρακτική αποτελεσματικότητα της Συμβάσεως. Συνεπώς, το γεγονός ότι κατά το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο επί της διαφοράς της κύριας δίκης στην περίπτωση δυσφημίσεως τεκμαίρεται βλάβη, με αποτέλεσμα να απαλλάσσεται ο ενάγων από το βάρος αποδείξεως της υπάρξεως και της εκτάσεως της βλάβης αυτής, δεν μπορεί να εμποδίσει την εφαρμογή του άρθρου 5, σημείο 3, της Συμβάσεως.